

КРАЇНИ СНД	ЗАПИТАННЯ, ЯКІ СЛУГУВАТИМУТЬ КРИТЕРІЯМИ ДЛЯ ПОРІВНЯННЯ			
	Статус організацій / установ, що проводять судово-медичні, судово-психіатричні та судово-психологічні експертизи	Можливість проведення альтернативної експертизи	Правовий статус експерта	Юридичне значення висновку експерта
АЗЕРБАЙДЖАН	<p>Ст. 23 Закону Азербайджанської Республіки «Про державну судово - експертну діяльність»</p> <p>Установа судової експертизи - це державний орган, який здійснює судово-експертну діяльність.</p> <p>Судово-експертна діяльність здійснюється судово-експертними установами відповідних органів виконавчої влади Азербайджанської Республіки. Судово-експертні установи здійснюють свою діяльність з проведення судової експертизи на підставі узагальнення експертного досвіду, професійної підготовки експертів та їх спеціалізації, у тому числі вивчення експертної практики єдиними науково-методичними способами.</p>	<p>Ст.ст. 268, 270 Кримінального процесуального кодексу Азербайджану</p> <p>При призначенні і проведенні експертизи, що проводиться відповідно до постанови слідчого, підозрюваний або обвинувачений мають право провести альтернативну експертизу зі своєї власної ініціативи і за свій рахунок та подати клопотання про приєднання її висновку до матеріалів кримінальної справи.</p> <p>Якщо експертиза проводиться за ініціативою і за рахунок сторони захисту, то між експертом і цією стороною укладається договір. Сторона захисту оплачує витрати на проведення експертизи і передає експерту перелік запитань та об'єкти для дослідження.</p>	<p>Ст. 11 Закону Азербайджанської Республіки «Про державну судово - експертну діяльність»</p> <p>Громадянин Азербайджанської Республіки, який має вищу освіту, пройшов відповідну професійну підготовку за певною експертної спеціалізації, може стати експертом. Залежно від спеціалізації і рівня підготовки експертам присвоюється ступінь кваліфікації. Порядок проходження атестації та присвоєння ступеня кваліфікації встановлюється відповідним органом виконавчої влади Азербайджанської Республіки. Експертам судово-експертної установи присвоюються звання в порядку, встановленому законодавством Азербайджанської Республіки для працівників відповідних органів виконавчої влади, у підпорядкуванні яких вони перебувають, з урахуванням займаної посади, професійних здібностей і трудового стажу.</p>	<p>Ст. 26 Закону Азербайджанської Республіки «Про державну судово - експертну діяльність»</p> <p>Судовий експерт (експерти) дає від свого імені письмовий висновок з урахуванням результатів, отриманих на основі проведених досліджень, і підписує його. Підписи судового експерта (експертів) завіряються печаткою судово - експертної установи. У висновку судового експерта (експертів) зазначається таке: дата і місце проведення судової експертизи; підстави для проведення судової експертизи; відомості про орган та особу, яка призначила експертизу; відомості про установу судової експертизи та судового експерта (прізвище, ім'я по-батькові, освіта, спеціальність, стаж роботи як експерта, наукова діяльність і вчений ступінь, посада), на яких покладено проведення судової експертизи; попередження про відповідальність експерта за давання завідомо неправдивого висновку відповідно до процесуального законодавства Азербайджанської Республіки; питання, поставлені перед судовим експертом (експертами); об'єкти дослідження і матеріали у справі, представлені судовому експерту</p>

				для проведення судової експертизи; відомості про учасників процесу, які брали участь під час проведення судової експертизи; зміст і результати дослідження із вказівкою використаних методів; оцінка результатів дослідження, обґрунтування і чіткий виклад підсумкових результатів із поставлених питань. Матеріали, що відображають висновок судового експерта (експертів), додаються до справи і є його складовою. Документи, що відображають хід, умови і результати дослідження, зберігаються в установі судової експертизи. За вимогою органу або особи, що призначила судову експертизу, дані документи можуть бути спрямовані їм до справи.
БІЛОРУСЬ	<p><i>Указ Президента Республіки Білорусь від 29.12.2001 р. № 808 «Про державну службу судово-медичних експертиз»</i></p> <p>Служба судово-медичних експертиз є державною установою, яка підпорядковується безпосередньо Генеральному Прокуророві Республіки Білорусь і реалізовує функцію державного регулювання у сфері організації, проведення, науково-методичного забезпечення всіх видів судово-медичних експертиз у Республіці Білорусь.</p>	відсутня	<p><i>Додаток 17 до Наказу Білоруської державної служби судово-медичної експертизи від 01.07.1999 № 38-с</i></p> <p>На посаду державного судово-медичного експерта призначаються особи, що мають відповідну освіту, спеціальну підготовку, а також ті, що пройшли атестацію в експертно-кваліфікаційній комісії при Головному державному судово-медичному експертів Республіки Білорусь.</p>	<p><i>Ст. 95 Кримінально-процесуального кодексу Республіки Білорусь</i></p> <p>Висновок експерта не є обов'язковим для органів сторони обвинувачення та суду, проте їх незгода з висновком має бути ними мотивованою.</p>
ВІРМЕНІЯ		відсутня	<i>Ст. 85 Кримінально-процесуального кодексу</i>	

			<p><i>Республіки Вірменія</i></p> <p>Експертом є незацікавлена в кримінальній справі особа, призначена з власної згоди, за рішенням органу, що здійснює провадження у кримінальній справі, для дачі висновку з використанням його спеціальних знань в окремій галузі науки, техніки, мистецтва чи ремесла.</p> <p>Експерт може бути призначеним з числа осіб, запропонованих учасниками кримінального процесу.</p>	
ГРУЗІЯ	<p><i>Ст.1 Постанови Уряду Грузії «Про затвердження Положення про юридичну особу публічного права – Національне бюро експертиз імені Левана Самхараулі»</i></p> <p>Юридична особа публічного права – Національне бюро судових експертиз імені Левана Самхараулі (далі – Бюро) - це загальногрузинська установа, заснована шляхом відокремлення державного майна, метою якої є проведення кваліфікованими експертами експертних досліджень, відповідно до встановлених законодавством правил, що видає висновки експертизи та повідомлення про неможливість складення висновку експертизи.</p>			
КАЗАХСТАН	<p><i>ст. 20 Закону Республіки Казахстан від 20 січня 2010 року № 240-IV «Про судово-експертну діяльність в</i></p>	<p><i>Ст. 243 Кримінального процесуального кодексу Республіки Казахстан</i></p> <p>Особами, на яких може бути</p>	<p><i>ст. 14 Закону Республіки Казахстан від 20 січня 2010 року № 240-IV «Про судово-експертну діяльність в</i></p>	<p><i>ст. 31 Закону Республіки Казахстан від 20 січня 2010 року № 240-IV «Про судово-експертну діяльність в Республіці Казахстан»</i></p>

	<p><i>Республіці Казахстан»</i> Судова експертиза здійснюється системою державних організацій судової експертизи, що включає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) органи судової експертизи Міністерства юстиції Республіки Казахстан; 2) органи судової експертизи уповноваженого органу в галузі охорони здоров'я Республіки Казахстан, у тому числі спеціалізовані психіатричні і наркологічні організації місцевих органів державного управління охорони здоров'я, до функцій яких віднесено виробництво судово-психіатричних, судово-наркологічних експертиз. 	<p>покладено проведення судової експертизи є: працівники органів судової експертизи, особи, які займаються судово-експертною діяльністю на підставі ліцензії, в одноразовому порядку інші особи, відповідно до вимог закону.</p>	<p><i>Республіці Казахстан»</i> Судові експерти є співробітниками органів судової експертизи, а також особи, які здійснюють судово-експертну діяльність на підставі ліцензії на заняття судово-експертною діяльністю, з метою визначення рівня їх професійної підготовки раз на п'ять років проходять атестацію, що проводиться атестаційними комісіями Міністерства юстиції Республіки Казахстан і уповноваженого органу в галузі охорони здоров'я Республіки Казахстан. При виникненні обґрунтованих сумнівів у належному рівні професійної підготовки судового експерта проводиться його позачергова атестація. Порядок проведення атестації судового експерта, в тому числі позачергової, а також порядок діяльності та складу атестаційних комісій визначаються Міністерством юстиції Республіки Казахстан та уповноваженим органом у сфері охорони здоров'я Республіки Казахстан.</p>	<p>За результатами досліджень судовий експерт (експерти) від свого імені дає письмовий висновок і засвідчує його своїм підписом і особистою печаткою. У разі проведення судової експертизи органом судової експертизи підпис судового експерта (експертів) завіряється печаткою зазначеного органу. У висновку експерта повинні бути зазначені: дата його оформлення, терміни і місце проведення судової експертизи; підстави проведення судової експертизи; відомості про орган (осіб), що призначив судову експертизу; відомості про орган судової експертизи та (або) судового експерта (судових експертів), яким доручено проведення судової експертизи (прізвище, ім'я, по батькові, освіта, експертна спеціальність, стаж роботи за фахом, вчений ступінь і вчене звання, посада); відмітка, засвідчена підписом судового експерта (експертів) про те, що він попереджений про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивого висновку; питання, поставлені на вирішення судового експерта (експертів); відомості про учасників процесу, присутніх при проведенні судової експертизи, і про дані ними поясненнях; об'єкти дослідження; зміст і результати досліджень із зазначенням використаних методик; оцінка результатів проведених досліджень, обґрунтування і формулювання висновків щодо</p>
--	--	--	---	---

				<p>поставлених перед судовим експертом (експертами) питань. Висновок повинен містити обґрунтування неможливості відповісти на всі або деякі з поставлених перед судовим експертом (експертами) питань, виявлені в процесі судово-експертного дослідження. Структура і зміст висновку експерта, в тому числі особливості оформлення результатів проведення комісійної, комплексної, додаткової та повторної судової експертизи, визначаються Міністерством юстиції Республіки Казахстан та уповноваженим органом у сфері охорони здоров'я Республіки Казахстан. Матеріали, що ілюструють висновок експерта (фото таблиці, схеми, графіки, таблиці та інші матеріали), є його складовою. До висновку також повинні бути додані об'єкти, в тому числі зразки, що залишилися після дослідження.</p>
КИРГИЗІЯ	<p><i>ст.13 Закону Киргизької Республіки «Про судово-експертну діяльність»</i> Судово-експертні організації можуть бути державними і недержавними. Державними судово-експертними організаціями є спеціалізовані установи уповноважених державних органів, створені для забезпечення виконання повноважень судів, органів дізнання, слідчих і прокурорів за допомогою організації та</p>	<p><i>ст.13 Закону Киргизької Республіки «Про судово-експертну діяльність»</i> Недержавними судово-експертними організаціями визнаються організації, судово-експертна діяльність яких є основною. У штаті судово-експертної організації повинно налічуватись не менше п'яти експертів з різних видів судових експертиз, для яких це місце роботи є основним, і рівень кваліфікації яких</p>	<p><i>ст. 14 Закону Киргизької Республіки «Про судово-експертну діяльність»</i> Як судовий експерт може виступати державний судовий експерт, недержавний судовий експерт або інша особа, що володіє необхідними спеціальними знаннями. Державним/недержавним судовим експертом є працівник судово-експертної організації, що проводить судову експертизу в порядку</p>	<p><i>ст. 29 Закону Киргизької Республіки «Про судово-експертну діяльність»</i> Після проведення необхідних досліджень експерт (експерти) дає письмовий висновок за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на оцінці результатів досліджень, відповідно до його спеціальних знань. Висновок складається у двох примірниках. Перший примірник направляється органу (особі), що призначив судову експертизу, другий</p>

	<p>проведення судової експертизи. Державні судово-експертні організації проводять судову експертизу відповідно до профілю, визначеним для них уповноваженими державними органами. Перелік видів судових експертиз, які проводяться виключно державними судово-експертними установами, затверджується Урядом Киргизької Республіки.</p>	<p>підтверджений сертифікатом компетентності, виданий в установленому порядку. Дані організації для участі в судово-експертній діяльності підлягають акредитації на відповідність національним стандартам якості у галузі судової експертизи, здійснюваної у порядку, встановленому уповноваженими державними органами. Недержавним судово-експертним організаціям забороняється займатися будь-якою іншою підприємницькою діяльністю, крім здійснення судово-експертної діяльності та надання послуг з проведення науково-технічних досліджень. Недержавні судово-експертні організації проводять всі види судових експертиз, крім експертиз, які проводяться виключно державними судово-експертними організаціями. Недержавні судово-експертні організації повинні використовувати тільки те найменування, яке зазначено в їх установчих документах, і у своєму найменуванні використовувати слова "недержавна судово-експертна".</p>	<p>виконання своїх посадових обов'язків. Особа, залучена до участі в справі як судовий експерт, проводить судову експертизу в порядку виконання доручення органу (особи), яка її призначила, відповідно до законодавства Киргизької Республіки. Не можуть залучатися як судові експерти особи, визнані у встановленому порядку недієздатними або обмежено дієздатними, а також особи, які мають непогашену або незняту судимість. Протягом трьох років з дня настання відповідного юридичного факту судовим експертом не може бути особа: судимість якої погашена або знята у встановленому законом порядку; звільнена з державної служби, з органів прокуратури, інших правоохоронних органів, судів, судово-експертних організацій, у зв'язку з вчиненням дисциплінарного проступку; позбавлена сертифіката компетентності на заняття судово-експертною діяльністю; дія сертифіката компетентності на заняття судово-експертною діяльністю якої припинена. Судовий експерт бере участь у дослідженні обставин справи лише з питань, що належать до предмета дорученої йому судової експертизи і мають</p>	<p>примірник залишається у судово-експертній організації або в судового експерта та зберігається відповідно до законодавства Киргизької Республіки. Кожна сторінка висновку підписується судовим експертом (експертами). Якщо судовий експерт є співробітником судово-експертної організації, його підпис після висновків завіряється печаткою судово-експертної організації. Висновок судового експерта складається з вступної, дослідницької частин та висновків, а також підпису про попередження судового експерта (експертів) про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивого висновку та відмову або ухилення від дачі висновку і роз'яснення йому прав і обов'язків судового експерта відповідно до процесуального законодавства Киргизької Республіки. У висновку експерта або комісії експертів повинні бути відображені: час і місце проведення судової експертизи; підстави для проведення судової експертизи; відомості про орган (осіб); відомості про експерта або експертів (прізвище, ім'я, по-батькові, освіта, спеціальність, стаж роботи, вчений ступінь і вчене звання, посада), яким доручено проведення судової експертизи; питання, поставлені перед експертом або комісією експертів; об'єкти досліджень і матеріали справи, представлені</p>
--	--	---	---	--

			<p>значення для дачі висновку. Органи дізнання, слідства, суду і сторони в судовому розгляді мають право звертатися до судового експерта тільки у зв'язку з дорученою йому судовою експертизою. Судовий експерт може бути допитаний тільки з даного ним висновку й особисто проведених досліджень. Забороняється допит судового експерта до дачі ним висновку.</p>	<p>експерту для проведення судової експертизи; відомості про учасників процесу, присутніх при проведенні судової експертизи; зміст і результати досліджень із зазначенням застосованих методів; оцінка результатів. Структура і зміст висновку експерта, в тому числі особливості оформлення результатів проведення комісійної, комплексної, додаткової та повторної судової експертизи, визначаються Урядом Киргизької Республіки.</p>
МОЛДОВА	<p><i>ст. 12 ЗКР від 23.06 2000 р. № 1086-XIV «Про судову експертизу, науково-технічні та судово-медичні дослідження»</i> Судово-експертні установи: 1) Судова експертиза проводиться експертами державних спеціалізованих установ системи Міністерства юстиції, Міністерства охорони здоров'я, оперативними техніко-криміналістичними підрозділами або підрозділами судової експертизи Міністерства внутрішніх справ, Національного центру з боротьби з корупцією, Міністерства оборони, Служби інформації і безпеки, а також іншими компетентними особами, призначеними офіцером з кримінального переслідування, прокурором або судовою інстанцією. 2) Судова експертиза може бути здійснена приватними</p>	<p><i>ст. 12 ч. 2 ЗКР від 23.06 2000 р. № 1086-XIV «Про судову експертизу, науково-технічні та судово-медичні дослідження»</i> Судова експертиза може бути здійснена приватними експертами, включеними до Державного реєстру атестованих судових експертів, за винятком експертиз у кримінальних справах про злочини проти життя, здоров'я, свободи і гідності особи</p>	<p><i>ст. 8 ЗКР від 23.06 2000 р. № 1086-XIV «Про судову експертизу, науково-технічні та судово-медичні дослідження»</i> Судовим експертом може бути особа, яка є: дієздатною; має вищу університетську освіту; отримала відповідну підготовку в певній галузі судової експертизи і кваліфікацію судового експерта; володіє необхідними для дачі висновків спеціальними знаннями в різних галузях науки, техніки, у медицині, мистецтві чи інших сферах діяльності людини; атестована як судовий експерт певного профілю; не має судимості; авторитетним фахівцем. Здійснює свою діяльність у межах державної судово-експертної установи або була атестована в установленому порядку як приватний експерт</p>	<p><i>ст. 21, 22 ЗКР від 23.06 2000 р. № 1086-XIV «Про судову експертизу, науково-технічні та судово-медичні дослідження»</i> Після проведення експертизи судовий експерт складає письмовий висновок за формою, встановленою цивільно-процесуальним або кримінально-процесуальним законодавством і положеннями про організацію та проведення судових експертиз. При проведенні будь-якої судової експертизи групою експертів складається один висновок, який підписують всі експерти. Якщо виникають розбіжності, кожен з них дає свій висновок або заявляє про неможливість дачі загального висновку. Висновок судового експерта повинно бути викладено гранично чітко - щоб уникнути різного тлумачення висновку. Якщо до початку досліджень експерт переконається у тому, що поставлені перед ними питання, виходять за межі його спеціальних</p>

	<p>експертами, включеними до Державного реєстру атестованих судових експертів, за винятком експертиз у кримінальних справах про злочини проти життя, здоров'я, свободи і гідності особи.</p> <p>3) Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції є провідною установою у сфері теорії і практики судової експертизи та криміналістики і здійснює судову експертизу на основі положення, затвердженого Урядом.</p> <p>4) Судово-медична експертиза проводиться Центром судової медицини при Міністерстві охорони здоров'я на основі положення, затвердженого Урядом, а судово-психіатрична експертиза медичними закладами системи Міністерства охорони здоров'я.</p> <p>5) Оперативні техніко-криміналістичні підрозділи або підрозділи судової експертизи Міністерства внутрішніх справ, Національного центру щодо боротьби з корупцією, Міністерства оборони, Служби інформації і безпеки здійснюють судову експертизу відповідно зі своїми регламентами.</p>		<p>і включена до Державного реєстру атестованих судових експертів. Умови, що не дозволяють судовим експертам брати участь в експертизах, передбачені процесуальним законодавством.</p>	<p>знань, що досягнення науки, техніки, практичний досвід не дозволяють відповісти на питання, подані для експертизи, матеріали можуть бути повернуті без проведення такої. Якщо в процесі здійснення відповідного дослідження виявилася недостатність або неточність матеріалів, представлених експерту для дачі висновку, він складає акт про неможливість дачі висновку. Висновок судового експерта оцінюється відповідно до процесуального законодавства, з урахуванням точності, об'єктивності і повноти проведених досліджень, а також ефективності і фундаментальності використаних методів дослідження. Даний судовим експертом висновок не є обов'язковим для судової інстанції, прокурора і офіцера з кримінального переслідування проте їх незгода з висновком повинна бути мотивована.</p>
<p>РОСІЯ</p>	<p><i>ст. 11 ФЗ від 31.05.2001 р. № 73 "Про державну судово-експертну діяльність в Російській Федерації"</i> Державними судово-експертними установами є</p>	<p><i>ст. 41 ФЗ від 31.05.2001 р. № 73 "Про державну судово-експертну діяльність в Російській Федерації"</i> Відповідно до норм процесуального законодавства</p>	<p><i>ст. 12, 13 ФЗ від 31.05.2001 р. № 73 "Про державну судово-експертну діяльність в Російській Федерації"</i> Державним судовим експертом є атестований</p>	<p><i>ст. 25 ФЗ від 31.05.2001 р. № 73 "Про державну судово-експертну діяльність в Російській Федерації"</i> На підставі проведених досліджень з урахуванням їх результатів експерт від свого імені або комісія</p>

	<p>спеціалізовані установи федеральних органів виконавчої влади, органів виконавчої влади суб'єктів Російської Федерації, створені для забезпечення виконання повноважень судів, суддів, органів дізнання, осіб, які проводять дізнання, слідчих за допомогою організації та проведення судової експертизи. Організація і проведення судової експертизи можуть здійснюватися також експертними підрозділами, створеними федеральними органами виконавчої влади або органами виконавчої влади суб'єктів Російської Федерації. У випадках, якщо виробництво судової експертизи доручається зазначеним експертним підрозділам, вони здійснюють функції, виконують обов'язки, мають права та несуть відповідальність як державні судово-експертні установи. Державні судово-експертні установи створюються і ліквіднуються у порядку, визначеному законодавством Російської Федерації. Діяльність державних судово-експертних установ з організації та проведення судової експертизи регулюється Законом, процесуальним законодавством Російської Федерації і здійснюється відповідно до нормативно-правових актів відповідних федеральних органів виконавчої влади.</p>	<p>Російської Федерації, судово експертиза може проводитися поза державних судово-експертних установ особами, що володіють спеціальними знаннями в галузі науки, техніки, мистецтва або ремесла, але не є державними судовими експертами.</p> <p><i>п. 5 Постанови Пленуму Верховного Суду Російської Федерації «Про судову експертизу в кримінальних справах» від 21 грудня 2010 р. № 28</i></p> <p>У тих випадках, коли в державній судово-експертній установі, що обслуговує певну територію, неможливо провести судову експертизу у зв'язку з відсутністю експерта конкретної спеціальності або належної матеріально-технічної бази чи спеціальних умов для виконання досліджень, а також за наявності обставин, зазначених у статті 70 КПК РФ, тобто коли всі компетентні державні судово-експертні установи на даній території не можуть виступити в цій ролі, її проведення може бути доручено державним судово-експертним установам, обслуговуючим інші території, недержавній судово-експертній установі або особі, що не працює в судово-експертній установі, зокрема співробітників науково-</p>	<p>працівник державної судово-експертної установи, що проводить судову експертизу в порядку виконання своїх посадових обов'язків. Посада експерта в державних судово-експертних установах може обіймати громадянин Російської Федерації, який має вищу професійну освіту, пройшов підготовку для конкретної експертної спеціальності в порядку, встановленому нормативними правовими актами відповідних федеральних органів виконавчої влади. Посада експерта в експертних підрозділах федерального органу виконавчої влади в галузі внутрішніх справ може також займати громадянин Російської Федерації, що має середню спеціальну експертну освіту. Визначення рівня професійної підготовки експертів і атестація їх на право самостійного проведення судової експертизи здійснюються експертно-кваліфікаційними комісіями в порядку, встановленому нормативними правовими актами відповідних федеральних органів виконавчої влади. Рівень професійної підготовки експертів підлягає перегляду зазначеними комісіями кожні п'ять років.</p>	<p>експертів дає письмовий висновок і підписує його. Підписи експерта або комісії експертів засвідчуються печаткою державної судово-експертної установи. У висновку експерта або комісії експертів повинні бути відображені: час і місце проведення судової експертизи; підстави проведення судової експертизи; відомості про орган або особу, що призначили судову експертизу; відомості про державну судово-експертну установу, про експерта (прізвище, ім'я, по батькові, освіта, спеціальність, стаж роботи, вчений ступінь і вчене звання, посада), яким доручено проведення судової експертизи; попередження експерта відповідно до законодавства Російської Федерації про відповідальність за дачу завідомо неправдивого висновку; питання, поставлені перед експертом або комісією експертів; об'єкти досліджень і матеріали справи, представлені експерту для проведення судової експертизи; відомості про учасників процесу, присутніх при проведенні судової експертизи; зміст і результати досліджень із зазначенням застосованих методів; оцінка результатів досліджень, обґрунтування і формулювання висновків з поставлених питань. Матеріали, що ілюструють висновок експерта або комісії експертів, додаються до висновку і слугують його складовою. Документи, що фіксують процес,</p>
--	--	---	---	--

	<p>Організація і проведення судової експертизи в медичних установах або їх підрозділах, що не відносяться до відання федерального органу виконавчої влади в галузі охорони здоров'я, здійснюються на підставі нормативних правових актів відповідних федеральних органів виконавчої влади, прийнятих спільно з федеральним органом виконавчої влади в галузі охорони здоров'я. У зазначених установах та підрозділах не може організовуватися і проводитися судово-психіатрична експертиза. Державні судово-експертні установи одного і того ж профілю здійснюють діяльність з організації та проведення судової експертизи на основі єдиного науково-методичного підходу в експертній практиці, професійної підготовки та спеціалізації експертів. Державні судово-експертні установи проводять судову експертизу відповідно до профілю, визначеного для них відповідними федеральними органами виконавчої влади. Державні судово-експертні установи в обов'язковому порядку проводять судову експертизу для органів дізнання, органів попереднього слідства та судів, розташованих на території, яка визначається відповідними федеральними</p>	<p>дослідної установи, вузу, іншої організації, який володіє спеціальними знаннями і має в розпорядженні необхідне експертне обладнання. В ухвалі (постанові) про призначення експертизи суду слід мотивувати доручення досліджень експертним установам або конкретній особі.</p>		<p>умови і результати досліджень, зберігаються у державній судово-експертній установі. На вимогу органу або особи, що призначили судову експертизу, зазначені документи надаються для долучення до справи.</p>
--	---	---	--	--

	<p>органами виконавчої влади. У разі неможливості проведення судової експертизи у державній судово-експертній установі, що обслуговує зазначену територію, у зв'язку з відсутністю експерта конкретної спеціальності, необхідної матеріально-технічної бази чи спеціальних умов для проведення досліджень, судово експертиза для органів дізнання, органів попереднього слідства і судів може бути проведена державними судово-експертними установами, що обслуговують інші території. Діяльність державних судово-експертних установ з організації та проведення судової експертизи для інших держав здійснюється відповідно до міжнародних договорів Російської Федерації.</p>			
<p>ТАДЖИКИСТАН</p>	<p><i>ст. 9 Закону Республіки Таджикистан «Про державну судову експертизу»</i> Установи державної судової експертизи в Республіці Таджикистан створюються щодо судової та криміналістичної експертизи в Міністерстві юстиції Республіки Таджикистан, щодо судової медичної та судової психіатричної експертизи в Міністерстві охорони здоров'я Республіки Таджикистан, щодо судової криміналістичної експертизи в Міністерстві внутрішніх справ Республіки</p>	<p>відсутня</p>	<p><i>ст. 9 Закону Республіки Таджикистан «Про державну судову експертизу»</i> Судовим експертом є працівник установи державної судової експертизи, що проводить державну судову експертизу в порядку виконання своїх посадових обов'язків.</p>	<p><i>ст.28 Закону Республіки Таджикистан «Про державну судову експертизу»</i> На підставі проведених досліджень з урахуванням їх результатів, і у відповідності зі спеціальними знаннями судовий експерт від свого імені (комісія від імені судових експертів) дає письмовий висновок і несе за нього особисту відповідальність. Висновок підписується судовим експертом (експертами) і засвідчується печаткою установи державної судової експертизи. У висновку судового експерта або комісії судових експертів повинні бути</p>

	<p>Таджикистан і Державному комітеті з національної безпеки Республіки Таджикистан, щодо судової експертизи в галузі митниці у Митній службі при Уряді Республіки Таджикистан, щодо судової експертизи наркотичних засобів в Агентстві з контролю за наркотиками при Президентів Республіки Таджикистан і щодо судової експертизи стандартизації, метрології, сертифікації і торгівлі в Агентстві з стандартизації, метрології, сертифікації та торгової інспекції при Уряді Республіки Таджикистан.</p>			<p>відображені: 1) час і місце проведення державної судової експертизи; 2) підстави проведення державної судової експертизи; 3) відомості про орган або особу, що призначили державну судову експертизу; 4) відомості про установу державної судової експертизи, про судового експерта (прізвище, ім'я, по-батькові, освіта, спеціальність, стаж роботи за фахом, вчений ступінь, звання, посада), яким доручено проведення судової експертизи; 5) попередження судового експерта, відповідно до законодавства Республіки Таджикистан, про відповідальність за дачу завідомо неправдивого висновку, ухилення або відмову від дачі висновку; 6) питання, поставлені перед судовим експертом або комісією судових експертів; 7) об'єкти експертизи та матеріали справи, представлені судовому експерту для проведення державної судової експертизи; 8) відомості про учасників процесу, присутніх при проведенні державної судової експертизи; 9) зміст і результати експертизи, обґрунтування і формулювання висновків з поставлених питань. Матеріали, що ілюструють висновок судового експерта або комісії судових експертів, додаються до висновку і слугують його складовою. Документи, що фіксують процес, умови і результати експертизи, зберігаються в установі державної судової експертизи. На вимогу</p>
--	--	--	--	---

				<p>органу або особи, що призначила державну судову експертизу, зазначені документи надаються для залучення до справи. Якщо до початку експертизи судовий експерт переконується у тому, що поставлені питання виходять за межі його спеціальних знань, що досягнення науки, техніки, практичний досвід не дозволяють відповісти на ці питання, або наявні вихідні дані недостатні або непридатні для дачі висновку державної судової експертизи, він складає акт про неможливість дачі висновку. Висновок судового експерта або акт про неможливість дачі висновку керівником державної судової експертної установи надсилається особі або органу, що призначив державну судову експертизу.</p> <p><i>Ст.77 Кримінально-процесуального кодексу Республіки Таджикистан</i></p> <p>Висновок експерта не є обов'язковим для судді, суду, проте їх незгода з висновком має бути вмотивованою.</p>
ТУРКМЕНИСТАН	<p><i>Ст. 50 Закону Туркменістану «Про охорону здоров'я громадян»</i></p> <p>Судово-медична експертиза проводиться у медичних установах державної системи охорони здоров'я експертом бюро судово-медичної експертизи, а при його відсутності - лікарем, залученим для проведення експертизи на</p>	<p><i>Ст. 51 Закону Туркменістану «Про охорону здоров'я громадян»</i></p> <p>При незгоді громадян з висновком медичної експертизи за їх заявою проводиться незалежна медична експертиза відповідного виду. Експертиза визнається незалежною, якщо її проводять експерт, або члени</p>	<p><i>Ст. 95 Кримінально-процесуального кодексу Туркменістану</i></p> <p>Експертом може бути особа, що не зацікавлена у справі, а також володіє спеціальними науковими знаннями, що необхідні для проведення експертизи і дачі висновку</p>	

	<p>підставі постанови дізнавача, слідчого, прокурора. Судово-психіатрична експертиза проводиться у спеціалізованих медичних установах державної системи охорони здоров'я. Громадянин (законний представник) має право клопотати перед органом, що призначив судово-медичну і судово-психіатричну експертизу, про включення до складу експертної комісії (з його згоди) незалежного експерта відповідного профілю</p>	<p>комісії, які не перебувають у службовій або іншій залежності від установи або комісії, які проводять медичну експертизу, а також від органів, організацій, установ, посадових осіб і громадян, зацікавлених у результатах незалежної експертизи. При проведенні незалежної медичної експертизи громадянам надається право вибору експертної установи, яка провадить експертизу, і експерта. Положення про незалежну медичну експертизу затверджується Кабінетом міністрів Туркменістану. Висновок установи, яка проводила незалежну медичну експертизу, може бути оскаржений громадянином (законним представником) у порядку, встановленому законодавством Туркменістану.</p>		
<p>УЗБЕКІСТАН</p>	<p><i>Ст. 12 Закону Республіки Узбекистан від 07.05.2010 р. «Про судову експертизу»</i> Державною судово-експертною установою є спеціалізована установа, створена для здійснення судово-експертної діяльності. Судово-експертна діяльність може здійснюватися також експертними підрозділами відповідних державних органів. У випадках, якщо проведення судової експертизи доручається зазначеним експертним підрозділам, вони здійснюють</p>	<p>відсутня</p>	<p><i>Ст. 10 Закону Республіки Узбекистан від 07.05.2010 р. «Про судову експертизу»</i> Як судовий експерт може виступати державний судовий експерт, працівник іншої організації або інша фізична особа. Працівник іншої організації проводить судову експертизу в порядку виконання доручення, даного цій організації органом (особою), яка її призначила. Інша фізична особа, залучена до участі в справі як судовий експерт, не перебуває в штаті</p>	<p><i>Ст. 23 Закону Республіки Узбекистан від 07.05.2010 р. «Про судову експертизу»</i> Після проведення досліджень судовий експерт або комісія судових експертів дає висновок, який засвідчується підписом відповідно судового експерта чи кожного судового експерта, що входить до складу комісії судових експертів. У висновку повинні бути відображені: дата і місце проведення судової експертизи; підстави проведення судової експертизи; відомості про орган (особу), що призначили судову</p>

	<p>функції, мають права, виконують обов'язки та несуть відповідальність як державні судово-експертні установи. Організація, проведення судової експертизи, професійна підготовка та спеціалізація державних судових експертів у державних судово-експертних установах одного і того ж профілю здійснюються на основі єдиного науково-методичного підходу до судово-експертної практики. У державних судово-експертних установах судові експертизи проводяться відповідно до встановлених для них регіонів обслуговування, які визначаються відповідним державним органом, у віданні якого вони знаходиться. Для органів (осіб), що призначили судову експертизу до державної судово-експертної установи, розташованої поза регіоном обслуговування, судова експертиза як виняток, може бути проведена зазначеною установою відповідно до законодавства. Державні судово-експертні установи створюються, реорганізуються і ліквідуються, відповідно до законодавства.</p>		<p>державної судово-експертної установи, проводить судову експертизу в порядку виконання доручення органу (особи), яка її призначила. Не можуть залучатися як судові експерти особи, визнані у встановленому порядку недієздатними або обмежено дієздатними, а також особи, які мають непогашену або не зняту судимість за вчинення умисних злочинів. Інші обставини, що виключають участь особи як судового експерта, передбачаються процесуальним законом. Судовий експерт бере участь у дослідженні обставин справи лише з питань, що належать до предмета дорученої йому судової експертизи і мають значення для дачі висновку. Органи дізнання, попереднього слідства, суд і сторони в судовому провадженні мають право звертатися до судового експерту тільки у зв'язку з дорученою йому судовою експертизою. Судовий експерт може бути допитаний тільки з даного ним висновку і особисто проведених досліджень. Забороняється допит судового експерта до дачі ним висновку.</p>	<p>експертизу; відомості про судового експерта (прізвище, ім'я, по-батькові, освіта, спеціальність, стаж роботи, вчений ступінь, вчене звання, посада) та організацію, яким доручено проведення судової експертизи; попередження судового експерта про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивого висновку, розголошення даних дізнання або попереднього слідства без дозволу дізнавача, слідчого чи прокурора, а також за відмову або ухилення від дачі висновку; питання, поставлені перед судовим експертом; об'єкти дослідження та матеріали справи, представлені судовому експертові; відомості про осіб, присутніх при проведенні судової експертизи; зміст і результати досліджень із зазначенням застосованих методів, а також ким ці дослідження проводилися, якщо працювала комісія судових експертів; оцінка результатів дослідження, обгрунтовані відповіді на поставлені запитання; обставини, що мають значення для справи та встановлені за ініціативою судового експерта. У висновку можуть бути вказані причини правопорушення та умови, що сприяли його вчиненню, а також організаційно-технічні рекомендації щодо їх усунення. Матеріали, що ілюструють висновок і його результати, додаються до даного висновку і слугують його складовою. Матеріали, документують процес,</p>
--	--	--	--	--

				<p>умови і результати дослідження, зберігаються у державній судово-експертній установі або іншій організації протягом строку, передбаченого законодавством. На вимогу органу (особи), що призначила судову експертизу, вони надаються для долучення до справи. Висновок повинен містити обґрунтування відмови відповіді на деякі поставлені питання, якщо недостатність представлених об'єктів дослідження, матеріалів або спеціальних знань судового експерта виявлена в процесі дослідження. Після закінчення дослідження висновок, об'єкти дослідження та матеріали справи направляються до органу (особи), який призначив судову експертизу</p>
--	--	--	--	---